

## KNIŽNÍ KALENDÁŘE 19. STOLETÍ

*Zdenka Bosáková*

V listopadu 2006 získala Národní knihovna České republiky v rámci Finančních mechanismů Evropského hospodářského prostoru a Norska (Finanční mechanismy EHP/Norsko) finanční prostředky na projekt Záchrana neperiodických bohemikálních dokumentů 19. století ohrožených degradací papíru (č. projektu CZ0029). Díky tomuto projektu se zvětšila kapacita digitalizace dokumentů.

Před předáním dokumentů k samotné digitalizaci je nutné, aby dokumenty měly úplný jmenný a věcný bibliografický popis. Kromě již dříve běžně digitalizovaných monografií se přistoupilo k digitalizaci kompletních titulů kalendářů z 19. století. Při popisu pohlížíme na titul kalendáře jako na celek a díky tomu je vhodné a možné dohledat vztahy mezi jednotlivými tituly kalendářů. Na rozdíl od digitalizace jsou ke zpracování brány i ty ročníky kalendářů, které vyšly ve 20. století.

V následujícím příspěvku jsem se pokusila o stručnou typologii české kalendářové literatury 19. a počátku 20. století. Tuto typologii jsem vytvořila na základě zpracování cca 100 titulů kalendářů v průběhu posledních 18 měsíců (2006–2008).

Pokud se zabýváme typem dokumentů, jakým byly knižní kalendáře vycházející v 19. století, nesmíme se omezit pouze na roky 1801–1900, ale měli bychom se zabývat zhruba obdobím od 70. let 18. století do konce 30. let 20. století. Ještě v roce 1910 vycházelo v českých zemích 962 knižních kalendářů.<sup>1</sup> Některé kalendáře ojedinele vycházely do r. 1949, pak tento typ dokumentu definitivně zanikl.

V názvu kalendáře byl vždy uveden letopočet toho roku, pro který platil. Samozřejmě ale vycházel o rok dříve, pravděpodobně na konci léta.

### **Části knižních kalendářů**

Kalendáře 19. století měly 3 hlavní části. Kalendářovou část, literární část a seznam výročních trhů. V některých kalendářích se objevuje ještě inzerce, kterou bychom mohli považovat za 4. část.

První – „kalendářová“ – část, kde byly každému měsíci věnovány 1–2 stránky, obsahovala dny v měsíci, ke každému dni církevní svátky a jména svatých podle několika kalendářů. U každého měsíce byl podle data seřazený seznam míst, kde

---

<sup>1</sup> Martinčík, R.: Z dějin kalendáře. s. 164.

se konaly trhy a ke každému měsíci místo na poznámky (obr. příl. 1). Na konci této části byl abecední seznam jmen s příslušným datem svátku. Součástí jazykově českých kalendářů byl poměrně často seznam starých slovanských jmen.

Druhou částí byla „literární“ část. Většina kalendářů obsahovala zprávy o významných událostech uplynulého roku<sup>2</sup> a zábavnou část s anekdotami. Zaměření dalších článků se pak odvíjelo od zaměření kalendáře. Tematická skladba kolísala od odborných článků přes rady do domácnosti a hospodářství až k beletrii (obr. příl. 3).

Třetí částí byl seznam trhů v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Seznam byl řazen abecedně podle místa konání trhů, u každého města byly vypsané termíny konání včetně označení typu trhu. Seznamy byly obvykle rozděleny na 2 nebo 3 části – Čechy, Morava a Slezsko (obr. příl. 4). U kalendářů vydávaných v jiném jazyce než českém byl uveden přehled trhů na území Rakousko-Uherska, na kterém se hovořilo daným jazykem. Některé jazykově německé kalendáře mohly obsahovat přehled trhů v celém Rakousko-Uhersku.

V této třetí části bývaly také uvedeny přehledy poštovního do jednotlivých částí Rakousko-Uherska, ceny kolků nebo třeba zjednodušený rodokmen císařské rodiny (obr. příl. 2).

### Typologie knižních kalendářů

Celou kalendářovou tvorbu můžeme rozdělit podle nakladatelů a uživatelského určení na kalendáře všeobecné a oborové.

### Rozdělení kalendářů podle nakladatele a uživatelského určení

Prvním typem byly oborové kalendáře vydávané konkrétním spolkem. Obsahově se shodovaly se zaměřením spolku a vycházely pouze po dobu činnosti nebo rozkvětu spolku, často jen několik let. Jednalo se například o Kalendář matice Hodonské a Kalendář selského spolku, oba vycházely pouze 1 rok, nebo Kalendář ústřední matice školské, který vycházel v letech 1883–1887. To, že byly kalendáře spjaté se spolky, dokazuje fakt, že v obsahu můžeme najít historie spolků, přehled hospodaření za minulá léta nebo dokonce celé výroční zprávy.<sup>3</sup>

Druhým typem oborových kalendářů byly kalendáře vydávané sice některým z nakladatelů, ale zaměřené na konkrétní oblast lidského vědění. Tyto kalendáře vycházely o něco déle než předchozí typ, ale doba jejich vydávání zdaleka nedosahovala všeobecných kalendářů. Příkladem tohoto typu jsou například Hasičský

<sup>2</sup> Nejednalo se o kalendářní rok, ale o dobu mezi daty vydání dvou ročníků kalendářů. Kalendář Svátá rodina na rok 1896 tak obsahoval události, které se staly od září 1894 do srpna 1895.

<sup>3</sup> Výroční zprávy obsahuje například Kalendář katolicko-politické jednoty pro království české, který vycházel v Praze v letech 1883–1888.

kalendář rodinný, který vydával J. Otto v letech 1894–1911, nebo Pražský kalendář pro lid hornický a hutnický, který v letech 1883–1895 vydával Hornický spolek, od r. 1896 pak A. Haase. U tohoto typu můžeme ojediněle najít českou a německou verzi.

Nejrozšířenějším typem byly všeobecné kalendáře. Tituly kalendářů patřící k tomuto typu vycházely nejdříve doba, některé i více než 100 let nepřetržitě. U těchto kalendářů se také setkáváme s různými jazykovými verzemi nebo s několika typy vydání u jednotlivých ročníků. Tyto všeobecné kalendáře často střídaly nakladatele, občas i každý rok, některé naopak po celou dobu vycházely u jednoho nakladatele.<sup>4</sup>

Vzhledem k tomu, že tyto kalendáře neměly žádné zaměření, měly často podobné názvy. Obsah těchto kalendářů nebyl nijak hodnotný, jednalo se obvykle o překlady cizojazyčných povídek nebo výtvary samotných editorů kalendáře. Najdou se samozřejmě i výjimky, ale bohužel nejsou příliš časté. Příspěvky se v kalendářích objevovaly opakovaně, zvláště u kalendářů jednoho nakladatele. V některých případech došlo dokonce ze strany nakladatelů k chybě a jeden titul mohl obsahovat některou část jiného titulu.<sup>5</sup>

V některých případech se pravděpodobně jednalo o záměrnou podobnost názvů. Tento jev se dá ukázat na příkladu dvou národních kalendářů. Od r. 1857 vycházel Národní kalendář u nakladatele Jaroslava Pospíšila, autorem tohoto kalendáře byl Josef Pečírka. V r. 1864 se Josef Pečírka osamostatnil a začal vlastním nákladem vydávat svůj vlastní kalendář pod názvem Pečírkův národní kalendář. Do r. 1902 vycházely tyto 2 kalendáře souběžně, Pečírkův národní kalendář vycházel až do r. 1949.

Na záměrnou podobnost názvů kalendářů poukázal Jan Steinbrener, když polský nakladatel Kasper Wojnar začal v Krakově vydávat 2 kalendáře s podobným názvem, údajně i se stejnou grafickou úpravou (*Polski kalendarz Marjański* jako obdobu ke Steinbrenerovu kalendáři *Kalendarz Marjański* a *Kalendarz powzsechny* ke kalendáři *Kalendarz uniwersalny czyli powszechny*).<sup>6</sup>

Všeobecné kalendáře vycházely dlouho – jubilejního 100. ročníku dosáhl např. *Moravan* (1851–1951), 101 ročníků *Kalendář hospodářský* (Bohumil Haase a později synové Bohumila Haase, 1772–1873), *Neuer Kalender*, který se později přejmenoval na *Leitmeritzer Kalender* 111. let (C. W. Medau, 1816–1928).

<sup>4</sup> Například u kalendáře *Moravan* se během 100 let vystříдалo 13 nakladatelů, naopak nakladatel Jan Steinbrener vydával všechny své kalendáře po celou dobu.

<sup>5</sup> Např. kalendář *Koledníček* v r. 1865 vyšel s přehledem obsahu kalendáře *Prorok*.

<sup>6</sup> Viz: J. Steinbrener. *Napaście na polskie kalendarze wydawane w Wimperku (Winterberg) w Czechach*.

## Různé verze jednoho titulu kalendáře

Všeobecné kalendáře vycházely často v několika verzích současně (u oborových kalendářů se jednalo o vzácný jev, u oborových kalendářů vydávaných spolkem se mi zatím nepodařilo různé verze najít).

Nejčastěji se jednalo o 2 vydání jednoho kalendáře. Tato vydání se lišila především rozsahem, někdy i formátem (obr. příl. 5). V naprosté většině měly tyto verze stejný název pouze s rozdílem označení většího/menšího kalendáře. Toto označení bylo buď součástí názvu, nebo údajů o vydání, v ojedinělých případech označení chybělo a rozdíl byl patrný pouze podle vzhledu.

Někdy ale měly tyto verze zcela jiné názvy. Vztahy mezi těmito verzemi pak bohužel nejsou na první pohled zřejmé a musíme se je snažit dohledat v předmluvě, nakladatelských seznamech na deskách kalendářů nebo jiných pramenech. Příkladem různých názvů jednotlivých verzí kalendáře je Kalendář svatováclavský, který vycházel po několik let jako menší vydání Poutníka vlasteneckého (obr. příl. 6).

Vydání verzí podle regionů se mi zatím podařilo identifikovat pouze u jednoho titulu kalendáře. Jedná se o kalendáře Česká stráž – kalendář českých menšin na rok 1894 vydavatele Františka Šimáčka. V roce 1893 vydal kalendář v 5 verzích (pro Český jih, Plzeňsko, České rudohoří, České středohoří a Orlické hory). V následujícím roce vyšel již pouze v 1 verzi.

Naopak časté byly verze jazykové. U nás se nejčastěji jednalo o českou a německou verzi. Někteří nakladatelé se ale neomezovali pouze na českou a německou verzi. Patřil mezi ně Jan Steinbrener, který patřil k nejvýznamnějším nakladatelům kalendářů konce 19. a počátku 20. století. On sám uváděl, že vydával kalendáře ve všech jazycích tehdejšího Rakousko-Uherska a dovážel je do celého světa. Není důvod jeho tvrzení nevěřit – podle GKI<sup>7</sup> vydával běžně kalendáře v češtině, němčině a polštině, některé i v jiných jazycích. Všechny jím vydávané kalendáře byly zábavné, určené pro nenáročné publikum a bez zjevného zaměření.<sup>8</sup>

Podařilo se mi dohledat několik Steinbrenerových kalendářů, které vycházely až v 5–6 jazycích (obr. příl. 7), Mariánský kalendář dokonce v 9.<sup>9</sup> U jednotlivých

<sup>7</sup> Generální katalog I. – naskenovaný lístkový katalog Národní knihovny, dostupný na: <http://katif.nkp.cz/nris/Instituce.aspx?sigla=ABA001>.

<sup>8</sup> Tomu nasvědčuje i historka, kterou J. Steinbrener zveřejnil ve sborníku vydaném na počest 75 let trvání knihtiskárny ve Vimperku. Jan Steinbrener tu vypráví, jak prodával kalendáře jiných nakladatelů. Na trhu v Kunžvartě k němu přišel domkář ze Zásova a i když prolistoval všechny nabízené kalendáře, žádný si nevybral. Důvod byl ten, že kalendáře obsahovaly články, kterým domkář nerozuměl. Jan Steinbrener se tedy rozhodl vydávat své kalendáře určené právě pro lidi jako byl tento domkář. (podle: J. Steinbrener ve Vimperku, s. 12).

<sup>9</sup> V 5 jazykových verzích vycházel například kalendář Svatá rodina (česky, německy, polsky, ma-

jazykových verzí nešlo pouze o překlad stejných textů, ale texty byly vybírány s ohledem na potencionální čtenáře. Příkladem může být vydání několika titulů kalendářů nakladatele Jana Steinbrenera na r. 1903. České verze obsahují poměrně rozsáhlý článek o pohřbu Františka Ladislava Riegra, ostatní verze se zase více věnují úmrtí a pohřbu papeže Lva XIII.

Jazykové verze vycházely v některých případech souběžně od začátku vydávání, jiné se oddělily až v jeho průběhu. Tím se mohlo stát, že 2 takto příbuzné kalendáře mohou mít různé číslování ročníků. Jindy nakladatel číslování sjednotil. Co těmto kalendářům zůstalo stejné, byla fyzická podoba.

Příkladem nestejně dlouhé doby vydávání je Neuer, později Leitmeritzer Kalender, u kterého nevycházely obě jazykové verze stejně dlouhou dobu. Zatímco německá verze vycházela celých 111 let (1816–1928), česká verze vycházela pouze do r. 1864, doba vydávání byla tedy zhruba poloviční. V GKI jsou u české verze uvedeny ročníky až od r. 1832, proto není zřejmé, zda se česká verze oddělila od německé v tomto roce, nebo již v r. 1817. Roku 1817 by odpovídalo číslování ročníků.

Fyzická podoba kalendářů se v průběhu vydávání většinou několikrát proměnila, ale měnila se současně u všech verzí kalendáře.

Kalendářová produkce je bezesporu zajímavou oblastí knižní tvorby 19. a počátku 20. století s určitou vypovídací hodnotou o tehdejších životě, zábavě a určitém proudu tehdejší literární tvorby.

K úplnému zmapování kalendářové produkce bude ještě nutný systematictější průzkum těchto dokumentů. Literatura věnující se kalendářům se většinou omezuje pouze na popis konkrétního titulu nebo na výčet kalendářů.

### **Použitá literatura**

- Klíma, Vladimír. Kalendář mění tvář. Olomouc : Votobia, 1998. 155 s. ISBN 80-7198-339-X.
- Kotulová, Eva. Kalendář, aneb, Kniha o věčnosti a času. Vyd. 1. Praha : Svoboda, 1978. 190 s.
- Martinčík, R. Z dějin kalendáře. In: Český almanach typografický, 1914, roč. 27, s. 163–165.

---

ďarsky a rusínsky), v 6 verzích Kalendář ku počtě nejsvětějšího srdce Pána Ježíše a Panny Marie (česky, německy, polsky, anglicky, italsky a španělsky, česká a německá verze měly po určitou dobu i velké a malé vydání), Mariánský kalendář vycházel v 9 verzích (česky, německy, polsky, slovensky, italsky, rusínsky, litevsky, maďarsky a slovinsky, česká, německá, slovinská a polská verze měly po určitou dobu i velké a malé vydání).

Památné listy firmy J. Steinbrener ve Vimperk 1855-1930. Vimperk : J. Steinbrener, 1930. 30 s.

Steinbrener, J. Napašcie na polskie kalendarze wydawane w Wimperku (Winterberg) w Czechach. Winterberg : J. Steinbrener, 1907. 16 s.

Obrazové přílohy

U n o  
P o h o  
1 8 7 7

Dvouté hodiny

V církevní římsko-katolické se připomíná se

Den	Slavnost	Měsíc
1	Pond. Janek n. Brigita p.	1
2	Úterý Jan p. M. Hieronim	2
3	Středa Blažej b. a. m.	3
4	Čtvr. Veronika p. a. m.	4
5	Pátek Hana p. m., Adela p.	5
6	Sobota Dorota p. a. m.	6
7	Nečelid. Romuldi op.	7
8	Pond. Jan z Maty a z. f.	8
9	Úterý Apolonia p. a. z. f.	9
10	Středa Skolastika pa. z. f.	10
11	Čtvr. Erymasa klád.	11
12	Pátek Erolia p. m., Alexia	12
13	Sobota Jorjan b., Rehoř II.	13
14	Nečelid. Valentin m.	14
15	Pond. Faustina a Jovita mm.	15
16	Úterý Juliána b. a. u. c.	16
17	Středa Konstantin	17
18	Čtvr. Klavian bisk.	18
19	Pátek Kromal p.	19
20	Sobota Eleuther, Otilrich	20
21	Nečelid. Eleonora vd.	21
22	Pond. Sída sv. Petra v Ant.	22
23	Úterý Petr Dam. b. a. u. c.	23
24	Středa Matěj ap.	24
25	Čtvr. Valburga, Viktor	25
26	Pátek Alexander b.	26
27	Sobota Leander b.	27

Leden (Září) má 31 dní, znamení měsíce: Vodňár.  
Dne příjty od 8 hod. 16 min. až do 9 hod. 30 min.

Den	Kalendář	Sinoco	Měsíc
1	Středa Nový rok	7 504 12	11 28
2	Čtvr. Makaria Abel a S.	7 504 13	11 40
3	Pátek Genovefy Enecha	7 504 14	11 52
4	Sob. Třia b.	7 504 15	12 04
5	Ned. Telesfora Simeona	7 504 16	12 16
6	Pond. Sv. 3 králů Zjev. P.	7 504 17	12 28
7	Úterý Lariania Hamund	7 504 18	12 40
8	Středa Eharada	7 504 20	12 52
9	Čtvr. Basilie Marci	7 504 21	13 04
10	Pátek Agatona Pavla p.	7 504 22	13 16
11	Sob. Hygina Matily	7 504 23	13 28
12	Ned. Proba Rehoř	7 504 25	13 40
13	Pond. Leoncia Hilara	7 504 26	13 52
14	Úterý Hilaria Polia	7 504 27	14 04
15	Středa Pavla p. Maura	7 504 28	14 16
16	Čtvr. Marcela p. Marcela	7 504 30	14 28
17	Pátek Antonina Antonia	7 404 32	14 40
18	Sob. Prsky Prsky	7 404 34	14 52
19	Ned. Imena Joz. Sary	7 404 35	15 04
20	Pond. Fab. a Seb. Fab. a Seb.	7 404 36	15 16
21	Úterý Anesty m. Anesty	7 404 38	15 28
22	Středa Vincence Vincence	7 404 39	15 40
23	Čtvr. Zasa. P. M. Emerica	7 404 41	15 52
24	Pátek Timota Timota	7 404 43	16 04
25	Sob. Chr. Pav. Otv. Pavla	7 404 44	16 16
26	Ned. Polykarp Polykarp	7 414 40	16 28
27	Pond. Jan Zl. Jana Zl.	7 404 41	16 40
28	Úterý Karla V. Karla V.	7 404 43	16 52
29	Středa Fran. Sal. Valeria	7 404 50	17 04
30	Čtvr. Martiny M. Jolegody	7 404 52	17 16
31	Pátek Petra Sed. Věruka	7 404 54	17 28

1) Kalendářová část (Velký mariánský kalendář na rok 1879, 1897)

Sazba kolkovní.

Škála I.				Škála II.				Škála III.			
a) Pro v tuzemsku vystavené během 6 měsíců, v cizozemsku vystavené během 12 měsíců splatné směnky; b) pro žru směnecnon, která škála II. podléhá; c) pro kupcecké poukázky delšího než šdemnio oběhu a listiny zavazovací; d) pro dluzní řijty na zálohy veřejných ústředních ústavů a státní a jiné cenné papíry na čas 3 měsíců.				a) Pro listiny právní, které ani škála I. ani III. aniž pevnému poplatku kolkovému 50 kr. r. č. nepodléhají; b) pro směnky v tuzemsku vystavené, po 6 měsících splatné, a pro v cizozemsku vystavené, po 12 měsících splatné směnky; c) pro tímto směnčákům připojeným potvrzením příjmu.				a) Pro kupní, veřejní smlouvy a smlouvy o dopravě pohyblivých věcí; b) pro poplatkové cestí též o jiných věcech než žádostí o zaplacení; c) pro smlouvy o konání služby; d) pro potvrzení příjmu výher číselové loterie; e) pro koupi nadělnou; f) pro dluzní upsání; g) pro smlouvy spoleků akciových; h) pro postupení práv (s výjimkou žádostí o zaplacení dlužů).			
Od	Do	Poplatek s přírůžkou		Od	Do	Poplatek s přírůžkou		Od	Do	Poplatek s přírůžkou	
		zl.	kr.			zl.	kr.			zl.	kr.
— zl.	75 zl.	—	5	— zl.	20 zl.	—	7	— zl.	10 "	—	7
75 "	150 "	—	10	20 "	40 "	—	13	10 "	20 "	—	13
150 "	300 "	—	20	40 "	60 "	—	19	20 "	30 "	—	19
300 "	450 "	—	30	60 "	100 "	—	32	30 "	50 "	—	32
450 "	600 "	—	40	100 "	200 "	—	63	50 "	100 "	—	63
600 "	750 "	—	50	200 "	300 "	—	94	100 "	150 "	—	94
750 "	900 "	—	60	300 "	400 "	1	25	150 "	200 "	1	25
900 "	1050 "	—	70	400 "	500 "	2	50	200 "	400 "	2	50
1050 "	1200 "	—	80	500 "	600 "	3	75	400 "	600 "	3	75
1200 "	1350 "	—	90	600 "	800 "	5	—	600 "	800 "	5	—
1350 "	1500 "	1	—	800 "	1200 "	6	25	800 "	1000 "	6	25
1500 "	3000 "	2	—	1200 "	1600 "	7	50	1000 "	1200 "	7	50
3000 "	4500 "	3	—	1600 "	2000 "	10	—	1200 "	1600 "	10	—
4500 "	6000 "	4	—	2000 "	2400 "	12	50	1600 "	2000 "	12	50
6000 "	7500 "	5	—	2400 "	3200 "	15	—	2000 "	2400 "	15	—
7500 "	9000 "	6	—	3200 "	4000 "	17	50	2400 "	2800 "	17	50
9000 "	10500 "	7	—	4000 "	4800 "	20	—	2800 "	3200 "	20	—
10500 "	12000 "	8	—	4800 "	5600 "	22	50	3200 "	3600 "	22	50
12000 "	13500 "	9	—	5600 "	6400 "	25	—	3600 "	4000 "	25	—
				6400 "	7200 "	28	—	4000 "			
				7200 "	8000 "	25	—				

a tak dále na každých 1500 zl. o 1 zl. více, při čemž schůzející částka vždy za plnou se považuje. Povinnost kolková pro v cizozemsku vystavené směnky nastupí, jakmile tyto do poplatku povinného tuzemsku k použití zavazkům směnecným aneb úřední potřebě dořdu.

Pres 8000 zl. obnáší na každých dalších 400 zl. příplatek i s přírůžkou 1 zl. 25 kr., při čemž schůzející částka za plných 400 zl. se považuje.

Pres 4000 zl. obnáší na každých dalších 200 zl. příplatek i s přírůžkou 1 zl. 25 kr., při čemž schůzející částka vždy za plných 200 zl. se považuje.

2) Kolky, poštovné apod. (Velký mariánský kalendář na r. 1879)

55. J. 71. *47 468*  
1887

**OBSAH**

Památce Jablonského (k titulnmu vyobrazení)	Strana
Kalendarium. Do památky . . . . .	2—6
České děti. Poslání J. Sokola . . . . .	7
Bětuška a Betina. Vypravuje E. Krásnohorská . . . . .	9—20
Rebus číslo 1 (vyobrazení) . . . . .	30
Květy a klasy ze spisovatelů českých . . . . .	31 a 32
Obrázek z přírody . . . . .	32
Zdravověda v českých příslovích . . . . .	33
Koučec . . . . .	34
Rodičům k Novému roku. Napsal prof. F. J. Zámečník . . . . .	35 a 36
Rodičům k jmeninám. Napsal prof. F. J. Zámečník . . . . .	37
Některé vynikající ženy české . . . . .	38—42
Ke přísloví (s vyobrazením) . . . . .	42
Velikost naší země přibližně ve čtverecných myriametrech . . . . .	43
Rebus číslo 2 (s vyobrazením) . . . . .	43
Některé údaje z dějin českých . . . . .	44
Debrník na Šumavě (krajinka K. Liebschera) . . . . .	45
Rebusy čísla 3—5 (s vyobrazením) . . . . .	46 a 47
Stratky metrických měr a vah . . . . .	48
Pamětné dny narození a jmenin . . . . .	49 a 50
Bozrvh hodin . . . . .	51 a 52
Seznam učitelův a učitelek . . . . .	53
Úkoly a jiné práce školní . . . . .	54
Úkoly a jiné práce školní . . . . .	55 a 56
Známky vysvědčení školních . . . . .	57
Seznam spolužáček . . . . .	58—69
Seznam vypůjčených a půjčených knih . . . . .	70 a 71
Přijmy a vydání . . . . .	72—77
Rozluštění konička . . . . .	78
Rozluštění rebusu . . . . .	78

**OBSAH.**

Circulus horarum perpetuus pro celebranda missa et pro antiphondo matutino . . . . .	Str.
Výsoké ustanovení poštovní . . . . .	1
Telegrafní tarify . . . . .	1
Škály . . . . .	2
Slovník rak.-uhér. lošů v r. 1885 . . . . .	3
Rímský kalendář . . . . .	4
Kalendář r. 1884 (září—prosinec) . . . . .	5
Přelid r. 1884 a 1885 . . . . .	7
Zapovězený čas, litera dominicalis, epacta, aureus numerus a indictio romana . . . . .	7
Kalendář r. 1886 (leden—prosinec) . . . . .	9
Norremi dnové, třetí prázdniny církevní . . . . .	15
Kalendář s poznámkami pro kat. duchovenstvo . . . . .	15
Pohyblivé svátky, čtvero suchých dnů, čtvero ročních časů, zatmění slunce a měsíce, velikonoce a délka masopustu . . . . .	88
Dr. Klement Borový . . . . .	89
Jeho svatost papež Lev XIII. . . . .	93
Svaté kolegium kardinálů . . . . .	95
Pražská arcidiecese . . . . .	99
Litoměřická diecese . . . . .	149
Křivovráždecká diecese . . . . .	181
Budějovická diecese . . . . .	216
Olomoucká arcidiecese . . . . .	247
Brněnská diecese . . . . .	293
Seznam praesentátorů církv. obroců . . . . .	323
Abecední seznam církv. obroců . . . . .	328
Katolické jednoty, spolky, dědictví . . . . .	355
Přeměna kněžská . . . . .	364
Přeměňování starých peněz v novéjší . . . . .	365
Josefská škola . . . . .	366
Poznámky pro školu a duchovní správu . . . . .	I
Bozrvh hodin . . . . .	VI
Seznam žáků . . . . .	LXI
Poznámání intencí . . . . .	LXX
Nemocní . . . . .	LXXIV
Sklizení obilí . . . . .	LXXVI
Zdvíhí obilí . . . . .	LXXVI

—

*Posudka k personalitám. Lhota*—sv. Jan N. č. n.—910—4—2 č. n. značí nářečí české nebo německé; první číslice značí počet katolíků, + akatolíků, — židů.  
*Jos. Kříž* 29. — 54.; rok (narození), (vysvěcení).

—

— Eáni katechetové, kterým seznam na 300 žáků nevyslači, nechtě obrátit na nakladatele p. Al. Hynka a o bdrži potřebnou část zdarma.

3) Obsah kalendáře (Kalendář České mládeže na školní rok 1886—1887, vyd. pro zákyně; Kalendář duchovenstva česko-slovanského na rok 1885)



## Výroční trhy v království Českém.

(*M.* znamená město, *m.* městečko neb městys).

<b>Abertamy Horní</b> , M. v Cheb., v pondělí po 4. neděli svatodušní.	(jestliže by poslední na svatodušní úterý připadl, odbyvá se příští úterý) v ty dni všem cizím obchodníkům a řemesníkům jest volno zboží veřejně prodávati.	Rafaela arch., 8. na sv. Ondřeje ap. První a třetí trh trvá 8 dní, ostatní 1 den. Případně-li některý na sobotu, odbyvá se v pond. na to. Trh na obilí a potravní věci každý čtvrtek, kdyby byl svátek, odbyvá se v pátek.	<b>Blatná</b> , M. v Písecku, 1. na sv. Fab. a Seb., 2. druhý čtvrť. v postě, 3. na provodní středu, 4. na sv. Víta, 5. ten den po nanebevzetí P. Marie 6. ve čtvrtek před sv. Matoušem, 7. ten den po sv. Voršile (kdyby se tento sběhl s Kaseiov.
<b>Abtsdorf</b> , m. v Chrud. 1. na černý čtvrtek, 2. v pondělí př. sv. Duch., 3. ve čtvrť. po sv. Václ., 4. druhý čtvrtek po poč. Panny Marie.	<b>Bělá</b> (Weisswasser), M. v Bolesl., 1. druhý pond. v postě, 2. v pond. před	<b>Benešov</b> , M. v Bud. 1.	
<b>Adamov</b> (Adamsfrei-			

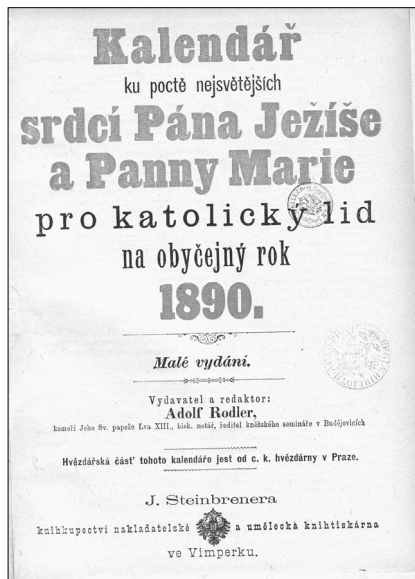
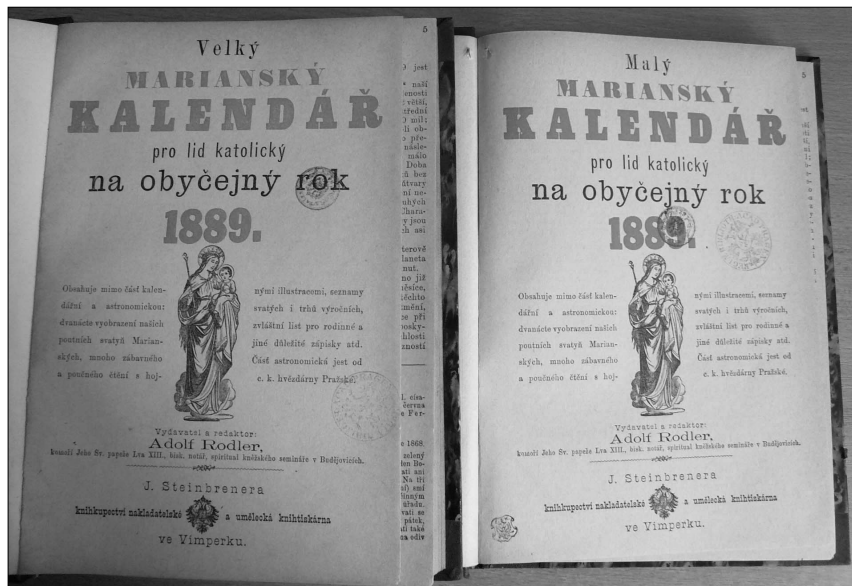
## Výroční trhy v markrabství Moravském.

<b>Aleksovico</b> (Olkowitz), Znoj. kraj; 1. v pondělí před navštívením Panny Marie, 2. v pondělí po sv. Rochu.	ty úterky: 1. před svat. Filip. a Jak., 2. před sv. Rochem, 3. před svat. Sim. a Judou, 4. po poč. Panny Marie. Trhy na dobytek ty pondělky: 1.	před sv. Rochem, 2. po počtí Panny Marie.	3. po pozdviz. sv. kříže, 4. po sv. Lucii.
<b>Archlebov</b> , Brn. kraj;		<b>Banov</b> , Hradišt. kraj; trhy výroční a dobytčí ty pond.: 1. po středoposti, 2. po sv. Petru a Pavlu,	<b>Batolev</b> , Jihlav. kraj; trhy výroční a na dobytek: 1. první pondělí v postě, 2. v pondělí po
		<b>XXI.</b>	

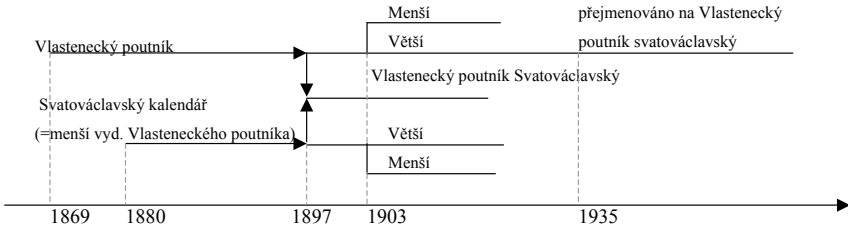
## Výroční trhy v knížectví Slezském.

<b>Albrechtice</b> (Olbersdorf): 1. v pondělí po sv. 3 králich, 2. v úterý po Quasimodog., 3. v pondělí po nanebevzetí P.	<b>Benešov</b> (Benisch): 1. ve středu po Okuli, 2. ve středu po Kantate, 3. v úterý po pozdvžení sv. kříže, 4. v út. po svatě	druhý čtvrť. v postě, 2. na sv. Jiljí, 3. na sv. Mikul. Velký týdň trh na zel. čtvrť. Dob. a velké týdň trhy ty čtvrť.: 1. př. B.	na pondělí, odbyvá se výroční trh v týž den. Trhy na dobytek vždy v první den výročního trhu a každou středu.
---	--	---	---

### 4) Přehled trhů (Mariánský kalendář na r. 1897)

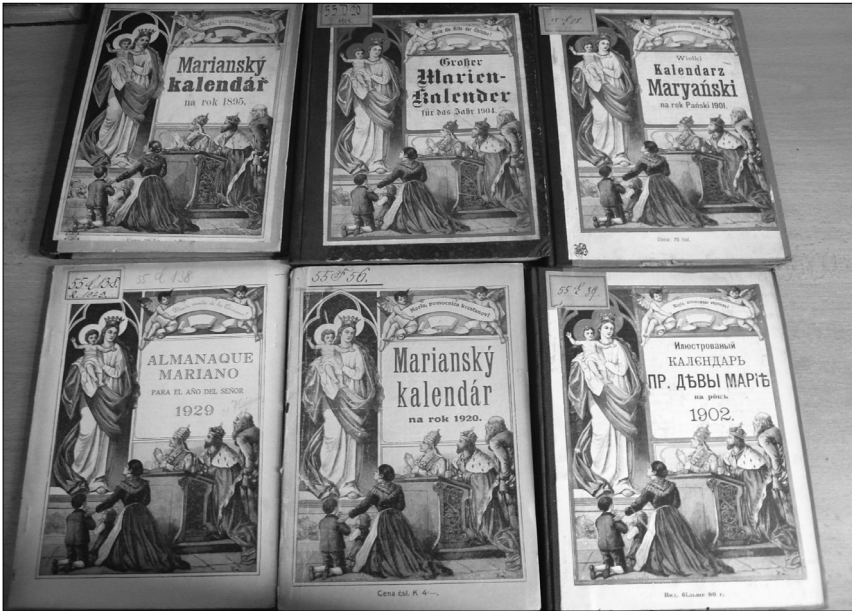


5) Větší a menší vydání jednoho titulu kalendáře



6) Schéma vztahu kalendářů Vlastenecký Poutník a Svatováclavský kalendář

Za malé vydání Vlasteneckého poutníka, které vycházelo do roku 1897, byl označován Svatováclavský kalendář. Od roku 1897 se kalendáře začaly obsahově lišit. Téhož roku začal vycházet Vlastenecký poutník Svatováclavský, což byla kompilace Vlasteneckého poutníka a Svatováclavského kalendáře. Od r. 1903 vycházelo souběžně 5 kalendářů – menší a větší vydání Vlasteneckého poutníka, menší a větší vydání Svatováclavského kalendáře a Vlastenecký poutník Svatováclavský. Do začátku 20. let 20. století postupně všechny tyto kalendáře až na kalendář Vlastenecký poutník zanikly. Pravděpodobně u příležitosti Svatováclavského milénia se Vlastenecký poutník přejmenoval na Vlastenecký poutník Svatováclavský.



7) 6 jazykových verzí jednoho titulu kalendáře

